

YLANG YLANG

cvijet nad cvjetovima

napisao: dr.sc. Stribor Marković

www.centarcedrus.hr www.centarcedrus.com

Ylang ylang: mnogi ljudi već na spomen ove biljke i njenog eteričnog ulja uzdahnu od zadovoljstva. Ipak, jeste li čuli priču o ylang ylangu i njegovim eteričnim uljima? Znete li da pod istim nazivom možemo naći čak sedam različitih eteričnih ulja? I, jeste li ikada pomirisali **pravi** ylang ylang? Ako niste, nadam se da će vas ovaj tekst potaknuti da kupite i isprobate pravo eterično ulje ylang ylang-a.

Ova biljka samonikla je na Madagaskaru i Komorskom otočju, te na nekim drugim otocima Indijskog oceana. Zamaman i težak miris, intenzivniji noću nego danju, davno je potaknuo lokalno stanovništvo da ovu biljku koristi za liječenje i obrede. Koristio se, promjerice, tijekom svadbi: dubok, afrodizijački miris budio bi želju za čulnim i seksualnim užicima, a opet, zbog blagosti, donosio bi uvijek i dašak nevinosti i čistoće.

I tu romantični dio priče završava; došli smo mi zapadnjaci i ostali ushićeni njegovim divnim mirisom pa smo ga odmah počeli trpati u sve parfeme i kozmetičke proizvode. Na žalost, ylang-ylang se ne proizvodi u velikim količinama, daleko ispod količina potrebnih "gladnoj" industriji. Bez dovoljnih količina jeftine sirovine industrija traga za drugim izvorima, prije svega sintetskim! Doista, na tržištu možete naći ylang ylang koji se klasificira kao *miris ylang*, odnosno radi se o sintetskom, prirodi jedva sličnom mirisu

agresivne note koji podsjeća na osvježivače zraka za nužnik. Gotovo nevjerojatno, ali katkad su i neke škole aromaterapije u Hrvatskoj na veliko kupovale *miris ylang*, pretakale ga u bočice na koje bi potom napisale “100% prirodno i čisto eterično ulje ylang ylang”, te dodale naziv na latinskom jeziku. Često bi aromaterapeuti pristigli iz drugih škola aromaterapije, na edukaciji u Centru Cedrus ostali iznimno iznenađeni mirisom pravog ylang-ylang-a. Obično bi rekli kako im je ylang ylang kojeg su prije mirisali znao “izazivati mučninu”, a da su im tada njihovi učitelji objašnjavali da je to vjerojatno zbog “njihovih problema s drugom čakrom i seksualnošću”. A u biti, radilo se samo o tome da im je njuh savršeno prepoznavao sintetsku patvorinu.

Stoga, kako vas više nitko ne bi varao, jasno ću vam objasniti na koji način prepoznati koje je eterično ulje doista pravi ylang ylang.

Botanička preciznost

Puni latinski naziv ove vrste je *Cananga odorata* Hook f. et Thomas (“Hook f. et Thomas” označava dvojicu botaničara koji su prvi opisali ovu vrstu). Postoje dvije forme ove vrste:

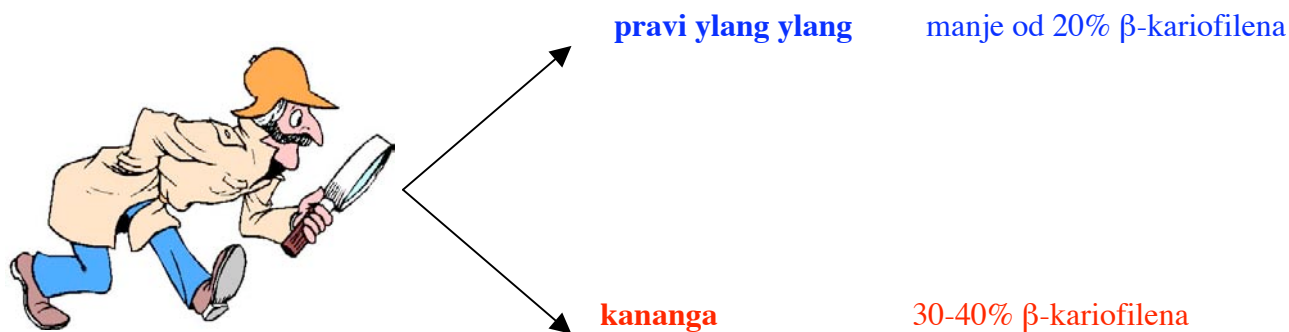
Cananga odorata forma *genuina* - pravi ylang ylang

Cananga odorata forma *macrophylla* - kananga

Pravi ylang ylang (forma *genuina*) je puno rjeđa i njena su eterična ulja skupa. No, kananga je jeftinija i obično se koristi za patvorenje pravog ylang ylanga.

Ne dajte da vam podvale kanangu umjesto ylang ylang-a! Kananga ima daleko manje profinjen miris od ylang ylanga, a nema ni jednako djelovanje zbog manjeg sadržaja estera u ulju.

β-kariofilen je kemijski spoj - naš detektiv koji će razlikovati o kojoj formi ylang ylanga je riječ. Eterično ulje ylang ylang-a mora sadržavati manje od 20% β-kariofilena, dok kananga sadrži 30-40% β-kariofilena.

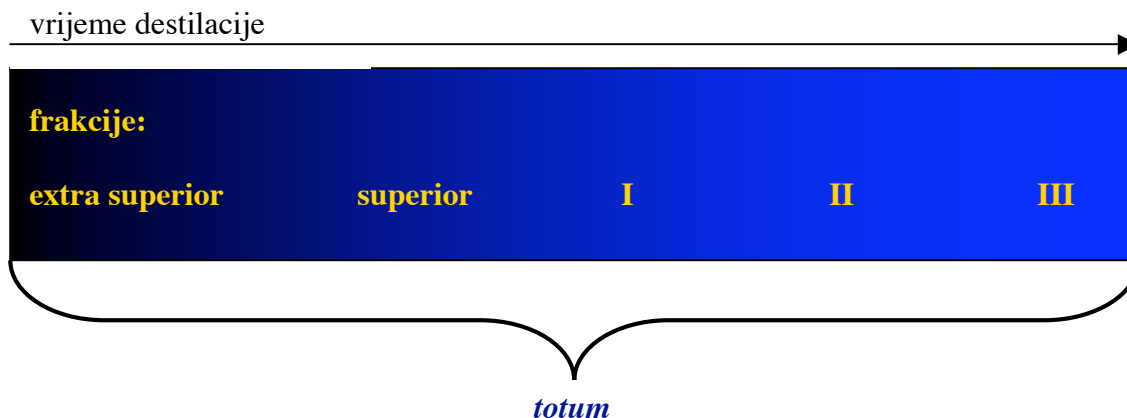
Stoga, zatražite prodavača kemijski certifikat s plinskim kromatogramom u kojem se kaže koliki je postotak ovog spoja. Ukoliko vam odbiju izdati ovakav certifikat, tada je najbolje da zaboravite kupovinu eteričnog ulja od dotičnog prodavača.

Različita eterična ulja pravog ylang-ylang-a (forma genuina)

Na kvalitetnim eteričnim uljima pravog ylang ylang-a često se nalaze nazivi poput ("extra" ili "II"). Što ti nazivi znače?

Pravi se ylang ylang dugo destilira. Tijekom destilacije biljke odvajaju se različite vremenske frakcije. Primjerice, prva i najskuplja, **extra superior** frakcija, sakuplja se i odvaja samo u prvim minutama destilacije biljke. Kasnije frakcije (**extra, I, II i III**) nastavljaju se sakupljati tijekom sljedećih sati destilacije. Tako postoji čak pet vremenskih frakcija, i samim time čak pet različitih eteričnih ulja pravog ylang ylang-a. Katkad se sve frakcije pomiješaju u jednu i prodaju pod nazivom **totum**, dajući time ukupno 6 različitih eteričnih ulja iste biljke!

Extra superior frakcija smatra se perfemski i terapijski najvrijednija. Ona sadrži najveću količinu estera, stoga djeluje najviše smirujuće. Iznimno ugodan miris ove frakcije može katkad izazvati osjećaj sličan euforiji. Budući da se ova frakcija izdvaja u prvim minutama, bude je vrlo malo, stoga joj je i cijena vrlo visoka. Isključivo najprestižniji distributeri nude i ovu frakciju te se vrlo rijetko nalazi na tržištu. Sugeriram vam da si bar jednom priuštite kupnju ove frakcije ylang ylang-a.

Extra frakcija također sadrži velike količine estera, a većina distributera ga prodaje kao najbolji ylang ylang na ponudi. Ona također ima visoku cijenu i vrlo ugodan miris, koji je tek nešto manje profinjen od extra superior frakcije, a djelovanje na organizam mu je slično (smanjenje tlaka, smanjenje broja otkucaja srca, smirujuće i spazmolitičko djelovanje).

Frakcija I je posljednja frakcija koja sadrži dovoljno estera da ostvari sličan učinak. Miris ove frakcije je manje profinjen i mekan, ali opet daleko nadmašuje mirise eteričnog ulja kanange ili frakcija II i III. Cijena joj je obično prihvatljivija od extra superior i extra frakcija.

Frakcije II i III imaju dublji i pomalo grublji, slabije esterno-cvjetni miris od frakcije I. One se ne koriste u aromaterapiji kao spazmolitici i za sniženje krvnog tlaka, već kao dodatak kozmetičkim proizvodima. Cijena im je niža, no usprkos slabijoj kvaliteti mirisa, imaju ugodniji miris od eteričnog ulja kanange. Najveći potrošač ovih frakcija je kozmetička industrija.

Totum, skup svih frakcija, sadrži viši sadržaj estera od samih II i III frakcija, te se koristi u aromaterapiji. Njegov miris daleko zaostaje od mirisa frakcija extra i I.

Kako prepoznati prema kemijskim spojevima eterična ulja pojedinih frakcija? Kemijski detektiv to lako objašnjava, najčešće putem tri različita spoja. Većinu tih spojeva pojedina frakcija mora sadržavati u točno određenim postocima.

kemijski spoj	FRAKCIJE				
	extra superior	extra	I	II	III
prenil-acetat	minimalno 1,5%	minimalno 0,6%	minimalno 0,2%	minimalno 0,1%	minimalno 0,1%
p-metil-krezol	minimalno 7%	minimalno 5%	minimalno 3%	minimalno 1%	minimalno 0,1%
β -kariofilen	maksimalno 6%	maksimalno 8,5%	maksimalno 12%	maksimalno 17%	maksimalno 20%

Poigrajte se i pogledajte u certifikatu sadržaje ova tri spoja. Tako, primjerice, extra frakcija mora sadržavati najmanje 0,6% prenil acetata (a smije sadržavati više), ali ne smije sadržavati više od 8,5% β -kariofilena. Ukoliko već dajete novac za ovako dragocjeno ulje, nemojte da vam prodaju "mačka u vreći".

Kako koristiti ylang ylang?

Ylang ylang je idealno ulje **za masažu osoba pod stresom**. Primjenjeno na taj način, izvrsno djeluje kod visokog krvnog tlaka i povećanog broja otkucaja srca

prouzrokovanog nervozama. Ukoliko odlazite na masaže, zatražite masažu s nekim od esterima bogatim frakcijama ylang ylang-a (extra superior, extra ili I).

U masaži se ylang ylang obično upotrebljava u relativno malim dozama, pogotovo ako koristimo skuplje i mirisno intenzivnije extra i extra superior frakcije. Već će pet do deset kapi u 40 mL baznog ulja badema dati smjesu vrlo ugodnog i intenzivnog mirisa.

Kao **samopomoć kod nervoza i stresnih situacija** može se pripremiti smjesa od 20 mL biljnog ulja poput badema ili makadamije s 10-20 kapi eteričnog ulja ylang ylang (extra ili I) i 20 kapi eteričnog ulja prave lavande. Umasirajte u tankom sloju u područje solarnog pleksusa (područje želuca) nekoliko puta na dan.

Koju od frakcija koristiti ovisi o tome što si želimo priuštiti i koliko cijesimo sebe (ili koliko terapeut/masera cijeni vas kao klijenta). Budući da **ylang ylang u psihoenergetskom smislu govori o unutrašnjim željama i želji za dubokim kontaktom (što uključuje i iskren ljubavni i seksualni kontakt)**, tada odabirom određene frakcije odašiljemo i određenu poruku o našem stavu prema životu općenito. Ako odabiremo isključivo jeftinije frakcije, limitirani vlastitim budžetom, tada i u životu vjerojatno limitiramo vlastite želje. Upotrebom kanange umjesto ylang ylang-a odašiljemo poruku da se zadovoljavamo kompulzijama, a ne ostvarenjima svojih istinskih želja. Ako pak koristimo sintetske patvorine ylang ylang-a (što je najgora opcija), tada i svoj život pretvaramo u umjetnu grotesku u kojoj svjesno umjesto dubokih želja ostvarujemo patvorine, odnosno nametnute ciljeve kojima pokušavamo prikriti stvarne želje svojeg bića.

Ylang ylang je i izvrsno **kozmetičko eterično ulje**. Frakcije extra superior, extra i I koriste se u skupim luksuznim kremama koje se, na žalost, ne mogu naći na tržištu, osim ukoliko ih ne pripremate sami ili vam ih pripremi netko tko poznaje izradu prirodne aromakozmetike. Frakcije II i III također su ugodne u kremama, ali najviše se koriste za **pakunge i ulja za kosu** s kokosovim uljem ili maceratom gospine trave.

Primjer GC analize ylang ylang-a frakcije extra superior (izvor OSHADHI):

CONSTITUENT	RATE %	CONSTITUENT	RATE %
α pinene	0.06	(E, E) α farnesene	2.70
3-methyl-2-butenyl acetate	0.37	geranyl acetate	6.70
cineol 1-8	0.11	cadinene	0.88
prenyl acetate	1.71	geraniol	1.14
hexil acetate	0.11	(E) nerolidol	0.08
(Z) 3-hexenyl acetate	0.10	cinnamyl acetate	3.25
para-methyl cresol	8.95	eugenol	0.15
α copaene	0.37	τ cadinol	0.25
linalol	9.56	α cadinol	0.33
β elemene	0.24	τ muurolol	0.73
β caryophyllene	4.52	farnesyl acetate	3.97
methyl benzoate	6.39	(E, E) farnesol	4.50
α humulene	1.52	benzyl benzoate	11.22
germacrene Z	11.12	benzyl salicylate	3.64
benzyl acetate	5.83		